A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Néprajz és Antropológia Intézet
1.4 Szakterület	Kultúratudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Kultúratudomány (magyar nyelven)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	**LLC3225 Antropológiai nyelvészet;**						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Németh Boglárka, egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Németh Boglárka, egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	2	2.6. Az értékelés módja	Kollokvium és írásbeli vizsga	2.7 A tantárgy típusa	1. V 2. Sz

Kö = Kötelező, V = Választható, F = Fakultatív;
A = alaptantárgy, Sz = szaktantárgy, Ki = kiegészítő

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszáma)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	36	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	12

A tanulmányi idő elosztása:	Óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása	18
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás	18
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása	24
Konzultáció	2
Vizsgák	2
Más tevékenységek:	-

3.7 Egyéni munka össz-óraszáma	64
3.8 A félév össz-óraszáma	100
3.9 Kreditszám	4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• előadásterem, vetítő, laptop
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• szemináriumterem, vetítő, laptop

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• Ismerje és használja helyesen az antropológiai nyelvészet fogalmait és módszereit • Képes legyen nyelvészeti és pragmatikai szempontból elemezni és bemutatni beszélt és írott nyelvi szövegeket • Képes legyen alkalmazni az ismereteit az anyanyelv tanítása során • Ismerje fel az új nyelvészeti leírások közötti összefüggéseket, különbségeket és ezeket alkalmazni tudja a gyakorlatban

Általános kompetenciák	• Felismerni az ok-okozati kapcsolatokat • Képes legyen írott vagy beszélt nyelvi anyag alapján összehasonlító és elemző szöveget alkotnia • Képes legyen csapatban dolgozni és ennek érdekében képes legyen az építő interperszonális kommunikációra, valamint arra, hogy a csapatban bármely munkát elvégezhessen

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A hallgatók általános képet kapnak a kultúra, civilizáció, identitás és nyelv összefüggéseiről, és tudatosodik bennük az, hogy a nyelv nem létezik a mindennapi élettől, a kultúrától és a közösségektől elszigetelten
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• A tantárgy célja a hallgatóknak egy olyan interdiszciplináris tudományággal való találkozása, amely az egyének és a közösségek nyelvi attitűdjét és stratégiáit vizsgálja. Emellett olyan általános, nyelvhez kapcsolódó témákkal ismerkednek meg a hallgatók mint a nyelvi attitűd, a nyelvi kultúra, kultúra szerepe a nyelvi viselkedésben, a nyelvi diverzitás értéke. • A szemináriumok célja elsősorban olyan, a bibliográfiában megjelölt könyvek és tanulmányok megbeszélése, amelyek nemcsak a közvetlen környezetünkről, hanem Európáról és a világ más tájairól is ismereteket közölnek a fentebb említett összefüggésekben.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető beszélgetés	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
2. Mi az antropológiai nyelvészet? Az antropológiai nyelvészet és más humán tudományok	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
3. Kultúra és nyelvi diverzitás: a nyelv mint a kultúra része	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
4. Nyelvi és nem nyelvi szocializáció	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
5. Szociális tér és a beszéd mint szociális aktus (Malinowski, Austin és Searle)	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
6. Beszélési szokások	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
7. A kommunikáció szintjei a társadalomban; a verbális kommunikáció struktúrái	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
8. Megértés és félreértés	frontális munka – dialogikus módszer tanári	a hallgatók előzetes ismereteinek

	magyarázatokkal	fontossága
9. Nyelv(használat) és elmebaj	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
10. Nyelv és memória	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
11. A nyelv sokfélesége, nyelvvesztés, nyelvi revitalizáció. A moldvai magyar nyelvjárás	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága
12. Összegzés, a vizsga megbeszélése	frontális munka – dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	a hallgatók előzetes ismereteinek fontossága

Könyvészet

Balázs Géza – Takács Szilvia (2009): *Bevezetés az antropológiai nyelvészetben.* Pauz-Westermann – Inter – PRAE.HU, Celldömölk–Budapest.

Cseresnyési László: *Nyelvek és stratégiák (avagy a nyelv antropológiája).* (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához XXXVII). Bp., 2004.

Duranti, Alessandro. 1997. *Linguistic Anthropology*. Cambridge: Cambridge University Press.

Duranti, Alessandro. ed. 2001. *Key terms in language and culture*. Malden, MA: Blackwell.

Erszényi András–Zólyomi Gábor 1992 *Antropológiai nyelvészet*. Cambridge Enciklopédia. Maecenas, Bp.

Fitch, K. L. – Sanders, R. E. 2005 *Handbook of Language and Social Interactions*. Laurence Erlbaum Aasociates Publishers, Mahwah, New Jersey – London Hall, E. T., 1975, *Rejtett dimenziók*. Budapest: Gondolat.

Hoffer Tamás 2009 *Antropológia és/vagy néprajz. Tanulmányok két kutatási terület vitatott határvidékéről.* MTA Néprajzi Kutatóintézete – PTE Néprajz – Kulturális Antropológia Tanszék – L'Harmattan Kiadó, Bp.

Neumer Katalin, 1999. *Nyelv, gondolkodás és relativizmus*. Osiris Kiadó, Budapest.

Pléh Csaba–Síklaki István–Terestyéni Tamás (szerk.): *Nyelv, kommunikáció, cselekvés. I–II.* Bp., 1988.

Wardhaugh, Ronald: *Szociolingvisztika.* Bp., 1995

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető beszélgetés, a témák kiosztása	beszélgetés, tájékoztatás	
2. A kultúra. A kultúra meghatározásai; kultúra és természet; kultúra mint ismeret; kultúra mint kommunikáció; kulturális diverzitás és identitás	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
3. Kommunikációs stratégiák a különböző kultúrákban; interkulturális kommunikáció	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
4. A beszélés néprajza (D. Hymes)	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
5. Nyelv és hatalom: a nyelv és beszéd mint hatalom	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
6. A nemek és életkorok szerinti megoszlás a kommunikációban	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
7. Nyelv és hitélet, nyelv és egyház. A szent és a profán szövegek antropológiája. Nyelvi tabuk	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
8. Multimédiás kommunikáció: befolyásolás és manipuláció	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
9. A nonverbális kommunikáció (jelnyelv,	Vita a hallgatók	a szemináriumra 1 vagy 2

gesztusnyelv)	bemutatója alapján	hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
10. Az írás antropológiája. Az írás és olvasáskultúra	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
11. A pletyka	Vita a hallgatók bemutatója alapján	a szemináriumra 1 vagy 2 hallgató a témának megfelelően kiselőadást készít
12. Összegzés. A szemináriumok értékelése. Az ismeretek alkalmazhatósága az oktatásban	beszélgetés, vita	

Könyvészet

Allan, Keith – Burridge, Kate (2006): *Forbidden Words. Taboo and the Censoring of Language.* Cambridge University Press.

Balázs Géza – Takács Szilvia 2009. *Bevezetés az antropológiai nyelvészetben.* Pauz-Westermann – Inter – PRAE.HU, Celldömölk–Budapest.

Béres István – Horányi Özséb (szerk.) 2001 *Társadalmi kommunikáció*. Osiris Kiadó, Bp.

Blount, Ben G. ed. 1995. *Language, Culture, and Society: A Book of Readings*. Prospect Heights, IL: Waveland.

Csányi Vilmos 2006 *Az emberi viselkedés.* Sanoma Kiadó, Bp. 87–124 (Az emberi közösségek c. fejezet); 213–220 (Az egyszemélyes csoportok c. fejezet).

Csernicskó István – Ferdinec Csilla – Tarnóczy Mariann – Venčoné Kremmer Ildikó (szerk.) *Utazás a nyelv körül – Írások Kontra Miklós tiszteletére.* Tinta Kiadó, Bp.

Dobszai László: *Kultusz és kultúra*. http://www.mta.hu/fileadmin/2008/02/Dobszai_László_Kultusz_és_kultúra_székfoglaló.doc

Feischmidt Margit és Kovács Nóra (szerk.) 2010 *Az etnicitás és a kisebbségkutatás elmélete és módszertani irányai az antropológiában*. MTA ENK, Bp. http://www.nytud.hu/oszt/neuro/szalai/nyelviideologiak.pdf

Fishman, J.A. 1975 Az „etnicitás" és a nyelvi tudatosság változatai. In: *Társadalom és nyelv. Szociolingvisztikai írások.* Gondolat, Bp. 321–334.

Gál Noémi (2010): *A nyelvi revitalizáció. Elméletek, módszerek, lehetőségek.* A Szabó T. Attila Nyelvi Intézet kiadványai 6. AESz, Kolozsvár.

Gecső Tamás – Sárdi Csilla (szerk.): 2001 *A kommunikáció nyelvészeti aspektusai.* Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, Tinta Könyvkiadó, Bp.

Gecső Tamás – Kiss Zoltán – Tóth Szergej (szerk.) 2010. *TI és MI. Alkalmazott nyelvészet és interdiszciplinaritás*. Tinta Künyvkiadó, Bp, 139–149.

Giglioli, Pier Paolo. 1972. *Language and social context: Selected readings*. Middlesex: Penguin Books.

Heller Ágnes: *Európai identitás, modernitás és történelmi emlékezet*. http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre26/heller.htm

Holló Dorottya 2008 *Értsünk szót! Kultúra, nyelvtanítás, nyelvhasználat*. Akadémiai Kiadó, Bp.

Hoppál Mihály – Niedermüller Péter (szerk.) 1983 *Jelképek – kommunikáció – társadalmi gyakorlat.*

Ivins, W., 2001, *A nyomtatott kép és a vizuális kommunikáció*. Budapest: Enciklopédia.

Jankovics Marcell 1998 *Mély a múltnak kútja ... Gondolatok a kultúráról*. Csokonai Kiadó, Bp.

Kontra Miklós 2010 *Hasznos nyelvészet*. Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja. 23–4 (a Nyelv és identitás c. fejezet)

Kunt, E., 1988, *Vizuális kultúra és vizuális művészetek: Vizuális antropológiai jegyzetek 1.* Herman Ottó Múzeum Évk. 27., 275–284.

Mangvel, Alberti 2001 *Az olvasás története*. Park Könyvkiadó, Bp.

McQuail, Denis 2003 *A tömegkommunikáció elmélete*. Osiris Kiadó, Bp. 288–310.

Morgan, M. ed. 1994. *Language and the social construction of identity*. Los Angeles: Center for Afro-American Studies, UCLA.

Navracsics Judit – Tóth Szergej (szerk.) 2004 *Nyelvészet és interdiszciplinaritás I–II*. Generalia, Veszprém–Szeged.

Nyíri Kristóf – Szécsi Gábor (szerk.) 1998 *Szóbeliség és írásbeliség. A komunikációs technológiák története Homérosztól Hei*deggerig. Áron Kiadó, Bp.

Róka Jolán – Balázs Géza 2002 *Media & Linguistics*. ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék, Bp.

Sárközy Erika – Schleider Nóra (szerk.) 2003 *Kampánykommunikáció*. Akadémiai Kiadó, Bp.

Schöpflin György: *Az európai kulturális identitás?* http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre49/schopflin.htm

Síklaki István (szerk.) 2008 *Szóbeli befolyásolás. I–II*. Typotex, Bp.

Srubar, Ilja: A kultúrák harca és az EU keleti bővítése http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre49/srubar.htm

Szvetelszky Zsuzsanna 2002. *A pletyka*. Gondolat. Budapest.

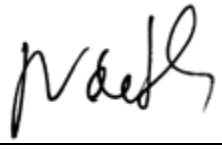
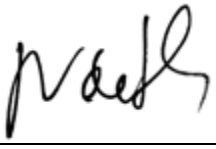
Várkonyi Nándor 2001 *Az írás és a könyv története*. Széphalom Könyvűmhely, Bp. http://mek.oszk.hu/01600/01653

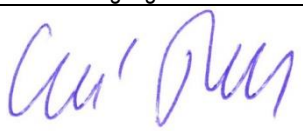
9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma megfelel az ELTÉ-n oktatott megegyező tantárgy tartalmával és módszereivel

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Logikus, koherens szövegfelépítés, a fogalmak helyes használata, a jelenségek ismerete A jelenségek példázása és a példák helyes használata	Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	a szemináriumon bemutatott előadás felépítése, tartalma, bemutatása, ill. a vitában való részvételre való készség	szóbeli vizsga	50%
10.6 Minimális követelmények			
• a fogalmak helyes használata, a jelenségek ismerete • koherens, logikus szövegfelépítés • vitakészség			

Data completării Kitöltés dátuma	**Semnătura titularului de curs** Előadás felelősének aláírása	**Semnătura titularului de seminar** Szeminárium felelősének aláírása	**Semnătura titularului de curs practic** Gyakorlati szem. felelősének aláírása
2020.04.09.			

Data avizării în departament Intézeti jóváhagyás dátuma	**Semnătura Directorului de Departament** Intézetigazgató aláírása
2020.04.16.	

Data avizării la Decanat Dékáni jóváhagyás dátuma	**Semnătura Prodecanului responsabil** Felelős dékánhelyettes aláírása	**Ştampila facultăţii** Egyetem pecsétje
2020.04.30.	